

Nr 534

Av herr **Hermansson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lånefonden för kommunala markförvärv.*

(Lika lydande med motion nr 480 i Första kamaren)

Vi har i motionerna I: 80 och II: 129 vid årets riksdag erinrat om att en förutsättning för att genomföra en bostadspolitik med social inriktning är att komma till rätta med markspekulationen och på ett effektivt sätt ge samhället möjligheter att påverka markdisponeringen.

Trots de ökade tekniska möjligheter som framför allt under de senare åren getts kommunerna genom bl. a. lagstiftningen om kommunal förköpsrätt är dessa icke tillräckliga för att ge kommunerna möjlighet att bedriva en aktiv markpolitik. Den nuvarande lagstiftningen och de ekonomiska resurserna är otillräckliga om kommunerna vill bedriva en markpolitik som syftar till att all mark som erfordras för samhällsbyggande skall förvärfvas av kommunerna och att dessa markförvärv motsvarar ett tioårigt utbyggnadsbehov.

I Svenska byggnadsarbetareförbundets utredning "Bygg 70" hänvisar man till de finansiella möjligheterna för kommunerna att utnyttja den kommunala förköpsrätten i syfte att förvärva mark och att statsmakterna för budgetåret 1968/69 anvisat 30 miljoner kronor till fonden för markförvärvslån. Vidare sägs: "Som en jämförelse kan nämnas, att markpolitiska utredningen angav lånebehovet till 150 miljoner kr. för år 1965 och beräknade att det kommer att öka till ungefär 220 miljoner år 1974. Beräkningen bygger på att kommunerna vid denna tidpunkt skall ha förverkligat målet om en 10-årig markberedskap omfattande all mark för bostadsbebyggelse."

Mot denna bakgrund måste förslaget i statsverkspropositionen att för budgetåret 1970/71 anslå oförändrat 30 miljoner kronor till lånefonden för kommunalt markförvärv anses helt otillräckligt.

Bostadsstyrelsen har i sina äskanden föreslagit att anslaget ökas med 20 miljoner kronor till 50 miljoner kronor för budgetåret 1970/71. Man hänvisar till att när riksdagen år 1967 fastställde grunderna för långivningens inriktning "innebar som enda ändamålsbegränsning att marken skall användas för samhällsbyggande". Långivningen skulle, åtminstone till en början, koncentreras till sådana förvärv som gällde nyexploatering. Emellertid föreligger det ett visst behov även för förvärv av fastigheter inom områden med samlad äldre bebyggelse. Lånebehovet för sådana förvärv kan antas vara

eller komma att bli betydligt större än vad som kan avläsas ur inkomna låneansökningar. Man hänvisar vidare till att det i stort sett goda kreditmarknadsläget, liksom de omfattande kommunala markförvärv som gjordes åren 1966 och 1967, kan ha dämpat kommunernas efterfrågan på markförvärvslån. Man säger också att den nuvarande medelsbegränsningen kan ha avhållit kommunerna från att söka lån för de jämförelsevis kapitalkrävande förvärven för saneringsändamål.

Bostadsstyrelsen förutser mot bakgrund av de hittills gjorda erfarenheterna under budgetåret 1968/69 ett lånebehov av ca 50 miljoner kronor för kommande budgetår. Vi anser detta vara ett minimum och att summan successivt måste ökas under de närmast liggande åren. Detta representerar dock ett behövligt framsteg som enligt vår mening under alla förhållanden bör tillstyrkas.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att till "Lånefonden för kommunala markförvärv" för budgetåret 1970/71 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 000 kronor.

Stockholm i januari 1970

C. H. Hermansson (vpk) Gunvor Ryding (vpk) Eivor Marklund (vpk)